



---

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2021 елның 31 августы

Менделеевск

№83

Татарстан Республикасы  
Менделеевск муниципаль районы  
жирләрден файдалану  
муниципаль жир контроле турында  
Нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексының 72 статьясы, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, "дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында" 26.12.2008 ел, № 294-ФЗ Федераль закон нигезендә, норматив-хокукый актны гамәлдәге законнарға туры китерү максатларында

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә жирләрден файдалануны муниципаль жир контроле турындагы нигезләмәне яңа редакциядә расларга һәм аны кушымта нигезендә бәян итәргә.

2. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Советының 2018 елның 26 июнендәге 154 номерлы, 05.02.2009 елдагы 186 номерлы, 30.12.2009 елдагы 242 номерлы карарларын үз көчен югалткан дип санарга.

2.Әлеге карарны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында [www.mendeleevsk.ru](http://www.mendeleevsk.ru) «Норматив документлар» бүлегендә бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> урнаштырырга.

3.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына йөкләргә.

Совет Рәисе

В. С. Чершинцев

Татарстан Республикасының Менделеевск муниципаль районы территориясендә жирләрден файдалану муниципаль жир контроле турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Жир кодексы, Татарстан Республикасы Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшқуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрэндәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба-федераль закон) нигезендә эшләнде. - 294-ФЗ номерлы Федераль закон), "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерациясендә алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре турында" 29.12.2014 ел, № 473-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы һәм башка норматив актлар белән билгеләнгән.

## I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Нигезләмә ТР Менделеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру тәртибен билгели.
2. Менделеевск муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы орган булып ТР Менделеевск муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба – Палата) тора.
3. Муниципаль жир контроле – Менделеевск муниципаль районы территориясендә юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданныр тарафыннан жир мөнәсәбәтләре объектларына карата мәжбүри таләпләрне үтәү буенча контроль чаралар үткәргүгә вәкаләтле жирле үзидарә органнары эшчәнлеге.
4. Муниципаль контроль жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гамәлгә ашырыла
5. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру муниципаль хезмәткәрләренң вазыйфай регламентлары нигезендә дә, дәүләт хакимияте органнары, прокуратура, эксперт оешмалары, жирле үзидарә органнары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары белән үзара бәйләнештә дә палатаның вазыйфай затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.
6. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар исемлеге палата боерыгы белән раслана.
7. Контроль чаралар үткәргү турында карарлар кабул итүне палата рәисе башкара.
8. Палатаның вазыйфай затлары юридик затларга яки шәхси эшмәкәрләргә карата планлы тикшерүләр уздырганда палата боерыгы белән расланган форма буенча тикшерү кәгазьләреннән (контроль сораулар исемлеге) файдаланырга тиеш.

9. Контроль объектларында зыян (зыян) китерү куркынычын киметү һәм контроль чаралар үткәрүне оптимальләштерү максатларында контроль органнар тикшерү кәгазьләрен (контроль сораулар исемлекләрен, аларга җаваплар контрольлек итүче зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлеше яки үтәлмәве турында сөйли) формалаштыралар һәм раслыйлар. Тикшерү кәгазьләре контрольлек итүче затка Россия Федерациясе законнарында каралмаган мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча йөкләмә йөкли алмый.

10. Контроль (күзәтчелек) чараларын үткәргәндә контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү турында карарда күрсәтелгән тикшерү кәгазьләре инспектор тарафыннан контроль сорауларына җаваплар кертү юлы белән электрон формада тугырыла һәм инспекторның көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән раслана.

11. Юридик затларны һәм шәхси эшмәкәрләрне планлы тикшерү предметы тикшерү кәгазьләренә (контроль сораулар исемлеге) кертелгән мәсьәләләр исемлеге белән чикләнә.

12. Жир мөнәсәбәтләре объектлары (жир, жир кишәрлекләре яки жир кишәрлекләре), шулай ук дәүләт яки муниципаль милектә булган жир мөнәсәбәтләре объектлары белән эш итү буенча дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге контрольдә тотыла.

13. Контроль объектларын исәпкә алу әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла:

14. Муниципаль контроль органнары тарафыннан контроль объектлары турында мәгълүматлар кертү юлы белән, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 17 статьясы таләпләрненә туры китереп төзелә торган вәкаләтле органнарның мәгълүмат системаларына кертү юлы белән, мондый белешмәләр кERGән көннән 2 көннән дә соңга калмыйча, исәпкә алына.

15. Контроль объектлары турында мәгълүматларны жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алганда дәүләт күзәтчелеге органнары (аларның территориаль органнары) аларга норматив хокукый актлар нигезендә тапшырыла торган мәгълүматны, ведомствосара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны кулланалар.

17. Контроль объектларын исәпкә алганда, контрольдә тотылуы затларга, федераль законнарда башкасы каралмаган булса, шулай ук тиешле белешмәләр бирелгән очракта, белешмәләр, документлар бирү бурычы йөкләнә алмый,

Документлар дәүләт яки муниципаль мәгълүмат ресурсларында саклана.

18. Контрольнең әлеге объектлары исемлеге түбәндәге мәгълүматны үз эченә ала:

1) юридик затның тулы исеме яисә индивидуаль эшқуарның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булганда), эшчәнлек һәм (яки)житештерү объектларына риск категориясе бирелгән (булганда);

2) төп дәүләт теркәү номеры;

3) салым түләүченең идентификацион номеры;

4) контроль объектының исеме (булганда);

5) контроль объектының урнашу урыны;

б) контроль объектына риск категориясенә күрсәтү, шулай ук контроль объектын риск категориясенә кертү турында Карар кабул ителгән белешмәләр (булганда).

Исемлектә һәм мәгълүмат системаларында мәгълүмат урнаштыру дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль контроль предметы булып дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләренң, гражданның жир мөнәсәбәтләре объектларына карата Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары таләпләрен үтәү тора.

20. Муниципаль жир контроле юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациясе Жир кодексы белән билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Муниципаль жир контроле дәүләт хакимияте органнарына һәм жирле үзидарә органнарына карата юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль жир контроле гражданның карата Россия Федерациясе Жир кодексы, 83-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә гамәлгә ашырыла.

21. Ст. 5 п. нигезендә 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контроль буенча күрсәтелгән чаралар юридик затның, индивидуаль эшкуарның, гражданның документларын һәм аларның эшчәнлегенә турында башка мәгълүматны карау, житештерү объектлары эшчәнлеген, планлы (рейд) тикшерүләренә, махсус сакланыла торган табигать территорияләрен, урман кишәрлекләрен, урман кишәрлекләрен карау һәм тикшерү буенча Экспертлар, эксперт оешмалары тарафыннан тикшерүләр үткәрүгә жәлеп ителә торган вазыйфай затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла., һәм (яки) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләренә һәм (яки) таләпләренә бозган өчен, зыян китерү фактларына бәйле рәвештә ачыкланган сәбәп-тикшерү элементәсе урнаштыруга юнәлтелгән экспертизалар һәм тикшерүләр үткәрү буенча.

22. Палатага гражданның жир законнарын бозу мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итү тәртибе «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында»2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән регламентлана.

## II. Зыян китерүнең хәвеф-хәтәрләрен кисәтү (закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян салу)

23. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын кисәтү түбәндәге төп максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

1) Барлык контрольдә тотучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләренә намус белән үтәүне стимуллаштыру;

2) мәжбүри таләпләренә бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләренә һәм факторларны бетерү;

3) мәжбүри таләпләренә контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру.

24. Профилактик чаралар жәмәгәтьчелек фикер алышуы узган контроль органы житәкчесе тарафыннан расланган һәм «Интернет» челтәрендәге контроль органның рәсми сайтында урнаштырылган, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау программасы (алга таба – зыян китерү хәвәфләрен профилактикалау программасы) нигезендә гамәлгә ашырыла.

25. Зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы ел саен раслана.

26. Профилактик чаралар үткәргәндә контроль орган «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законда билгеләнгән очракларда гына гражданның, оешмалар белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыра. Шуңа ук вакытта контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек алып барыла торган профилактик чаралар бары тик контрольдә тотылуы затларның ризалыгы белән яки аларның инициативасы буенча гына үткәрелә.

27. Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (зыян) китерелүе ачыкланса, инспектор контроль чаралар үткәрү турында Карар кабул итү өчен контроль орган житәкчесенә (житәкче урынбасарына) бу хакта кичекмәстән хәбәр жибәрә.

28. Зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралган профилактик чаралар тикшерү органы тарафыннан мәжбүри.

29. Контроль орган зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткәрә ала.

30. Контроль орган муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге профилактик чаралар үткәрә:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) консультация бирү;
- 4) профилактик визит.

30. Мәгълүмат контрольлек органының вазыйфай затлары тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәгълүматларны «Интернет» челтәрендәге контроль органның рәсми сайтында, массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Урнаштырылган мәгълүматлар актуаль халәттә саклана һәм алар үзгәргәннән соң 5 эш көненнән дә соңга калмыйча яңартыла.

Өлеге Нигезләмәдә каралган мәгълүматны урнаштыру өчен җаваплы вазыйфай затлар контроль органы боерыгы (күрсәтмәсе) белән билгеләнә.

31. Хокук кулланыу практикасын гомумиләштерү контроль органының вазыйфай затлары тарафыннан үткәрелгән тикшерү чаралары һәм аларның нәтижәләре турында белешмәләр жыю һәм анализлау, шулай ук контроль органына кергән мөрәжәгатьләрне (күрсәтелгән профилактик чараны уздыру, муниципаль контроль рәвешә яисә Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль төрен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата гомуми таләпләр турында Федераль законда башкача билгеләнмәгән булса, мәжбүри түгел) жыю һәм анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла.

Хокук кулланыу практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча контроль орган елына кимендә 1 тапкыр Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук кулланыу практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерләнә, ул мәжбүри тәртиптә гавами фикер алышулар уза.

Доклад тикшерү органы житәкчесә боерыгы (күрсәтмәсә) белән раслана.

Узган елда муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук кулланыу практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган Доклад 15 мартка кадәр «Интернет»челтәрендәгә контроль органының рәсми сайтында урнаштырыла.

32. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү инспектор тарафыннан, контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләре буенча башкарыла.

Консультация түләү алмыйча башкарыла.

Консультация инспектор тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итү, яисә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында башкарылырга мөмкин.

Консультация бирү вакыты 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү контрольлек органы житәкчесә яки житәкчесә урынбасарлары тарафыннан үткәрелә.

Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат «Интернет» челтәренә рәсми сайтында урнаштырыла.

Язма рәвештә консультация инспектор тарафыннан «Россия Федерациясә гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 02.05.2006 ел, № 59-ФЗ Федераль законда билгеләнгән срокларда, түбәндәгә очракларда башкарыла:

1) контрольдә тотучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача жавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;

2) вакытында консультацияләр бирергә жавап куелган сорауларга жавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга жавап хакимиятнең башка органнарыннан яисә затлардан өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Әгәр консультация вакытында куелган мәсьәләләр муниципаль контрольнең гамәлгә ашырыла торган төренә керми икән, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфай затларга мөрәжәгать буенча тиешле аңлатмалар бирелә.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контроль органының вазыйфай затларының, контроль чарада катнашучыларның карарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләре бирелә алмый.

Консультация барышында контроль органының танылган вазыйфай затына булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольлек итүче затны бәяләү максатларында, контроль орган тарафыннан кулланыла алмый.

Контроль орган консультацияларның исәбен алып бара, ул тиешле язманы консультация журналына кертү юлы белән үткәрелә.

Календарь ел дәвамында контрольдә тотучы затлардан һәм аларның вәкилләреннән биш һәм аннан да күбрәк (бер үк мәсьәлә буенча) мөрәжәгать килгән очракта, мондый мөрәжәгатьләр буенча консультация тикшерү органының рәсми сайтында вазыйфай зат кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

33. Профилактик визит инспектор тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видеоконференцэлементә ярдәмендә үткәрелә. Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата аны риск категориясенә кертүдән чыгып үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

Профилактик визит барышында инспектор тарафыннан контрольдә тотылучы затка «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 50 статьясында билгеләнгән тәртиптә консультация бирелергә мөмкин.

Профилактик визитны гамәлгә ашырган очракта, контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә инспектор контрольлек итүче зат тарафыннан билгеләнгән көндә һәм вакытта килергә тиеш.

Профилактик визит барышында инспектор тарафыннан контроль объектларын риск категориясенә кертү өчен кирәкле белешмәләр жыя, шул исәптән инспектор белән танышу өчен тикшерү объектын риск категориясенә кертү өчен кирәкле белешмәләр соратып алына, контрольлек итүче затка караган житештерү объектларын карый.

Профилактик визит уздырганда, контрольлек итүче зат тарафыннан соратып алына торган белешмәләрне тапшыру, контрольлек итүче затка житештерү объектларына керү мәжбүри түгел.

Профилактик визитны видео-конференц-элементәдән файдалану юлы белән гамәлгә ашырган очракта, инспектор әлеге пунктта күрсәтелгән электрон элементә каналларын куллану юлы белән гамәлгә ашыра.

Профилактик визит барышында контрольлек итүче затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Профилактика визиты барышында контрольлек итүче зат тарафыннан алынган аңлатмалар тәкъдим итү характерына ия.

Профилактик визитны үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыянга (зыян) китерелүе ачыкланса, инспектор бу хакта кичекмәстән контроль орган житәкчесенә хәбәр итә.

34. Мәжбүри профилактик визит гаять югары, югары һәм шактый куркынычлы категорияләргә кертелгән контрольдә тотылучы затларга карата үткәрелә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында контрольлек итүче затка аны үткөрү датасына кадэр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактика визитын үткөрү турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төзелә һәм түбәндәге белешмәләр үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамәне төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) контроль органның структур бүлекчәсенә исемә;
- 3) контрольдә тотучы затның тулы исемә;
- 4) инспекторның фамилиясе, исемә, атасының исемә (булганда) ;
- 5) мәжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) инспектор имзасы.

Контрольдә тотучы зат, мәжбүри профилактик визит үткөрү турында хәбәр жибәргән инспекторга хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Контроль орган эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылуучы затларга мондый эшчәнлек башланганнан бирле бер елдан да соңга калмыйча мәжбүри профилактик визит үткөрүне тәкъдим итәргә тиеш.

### III. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

35. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль органның вазыйфай затының контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлеге түбәндәге контроль чаралар үткәргәндә гамәлгә ашырыла:

1) инспекция визиты (карау, сораштыру, Документлар истребования, алар нигезендә мәжбүри таләпләр

контрольдә тотылуучы затның (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яисә контроль объектының (язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү) урнашу (эшчәнлек алып бару)урынында булу;

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкилләкләренә, аерымланган структур бүлекчәләрнең), инструменталь тикшерү, экспертиза үткөрү урынында булырга тиешле документларны соратып алу юлы белән);

3)документар тикшерү (язмача аңлатмалар, Документлар истребованиясе аша);

4)күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, Документлар истребованиясе, инструменталь тикшерү юлы белән);

36. Тикшерү чарасын үткөрү өчен контроль органның вәкаләтле вазыйфай заты (житәкчәсе, житәкче урынбасары) тарафыннан имзаланган карар (боерык, Күрсәтмә) кабул ителә, анда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелә.

37. Контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль чаралар гамәлгә ашырыла:

1)мәжбүри таләпләрнең (контроль объектлары турында булган мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кәргән мәгълүматларны жыю, анализлау юлы белән) үтәләшен күзәтү, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны,



"Интернет" челтәреннән, башка ижтимагый мәгълүматлардан алынган мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольлек итүче затлар тарафыннан тапшырыла.;

2) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү юлы белән (видеоозма кулланып)

Контроль чаралар контроль органның вәкаләтле вазыйфай затларының биремнәре, контроль органның эш планындагы биремнәрне дә кертәп, контроль органның вазыйфай затлары тарафыннан үзара бәйләнешсез үткәрелә.

38. Контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, әлеге Нигезләмәдә күрсәтелгән контроль чаралар ярдәмендә генә башка ысуллар белән үткәрелә алмый.

39. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чаралар үткәргәндә контроль органның вазыйфай заты хокуклы:

1) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 29 статьясындагы 2 өлешендә каралган гамәлләр кылырга.;

2) федераль законнар белән тыелмаган очракта, фотога төшерү, аудио - һәм (яки) видеоозма таләпләрнең мәжбүри таләпләрен бозуның дәлилләрен теркәү өчен файдаланырга;

3) ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирергә, аларны бетерү срокларын күрсәтәп;

4) Россия Федерациясе законнарын бозу фактлары буенча административ хокук бозулар турында эш кузгатырга.

40. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чаралар оештырганда һәм үткәргәндә контроль орган, шул исәптән электрон формада, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән исемлеккә кертелгән документларны һәм (яки) мәгълүматны, башка жирле үзидарә органның, дәүләт органның яисә дәүләт органның яисә жирле үзидарә органның буйсынучы оешмалардан соратып ала һәм ала, алар карамагында әлеге документлар һәм (яки) мәгълүмат бар., ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән сроклар һәм тәртиптә.

41. Федераль законнарда башкасы каралмаган булса, шулай ук тиешле белешмәләр, документлар дәүләт яки муниципаль мәгълүмат ресурсларында булса, контрольдә тотылучы затларга белешмәләр, документлар бирү бурычы йөкләнә алмый.

42. Контроль орган контрольлек итүче заттан түбәндәге документларны соратып алырга хокуклы:

- жирдән файдалану мәсьәләләре буенча мәнфәгатьләрен тикшерү актына кул кую хокукы белән бирү турында ышанычнамә;

- паспорт;

- "күчмәсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алу турында" 1997 елның 21 июлендәге 122-ФЗ номерлы Федераль закон үз көченә керткәнчә барлыкка килгән күчмәсез милек объектына хокук барлыкка килгән хокукны билгеләүче документлар;

- жир кишәрлекләрен арендау шартнамәләре;

- график материаллар;

- элек булган жир кишәрлекләренә хокукларны һәм бурычларны сату яки алу килешүләре;

- Россия Федерациясе гражданының яшәү урыны буенча теркәлү турында белешмәләр;

43. Контроль орган (инспектор) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 32 статьясы нигезендә, тикшерү чарасын уздырганда карар кабул итү өчен әһәмияткә ия булган фактик хәлләр турында нинди дә булса мәгълүмат билгеле булган шаһитны ирекле нигездә жәлеп итә ала.

44. Контроль орган «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 33 статьясы нигезендә контроль чараны үткәргә билгеләнгән тәртиптә контроль органы аттестацияләгән экспертларны, эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәргә жәлеп ителә торган экспертларны, эксперт оешмаларын жәлеп итәргә хокуклы (әлеге пункт экспертларны жәлеп итү кирәк булганда әлеге Нигезләмәгә кертелә).

45. Контрольлек итүче зат таләбе буенча инспектор вәкаләтләрен раслау максатларында экспертлар, эксперт оешмалары һәм контроль чара үткәргү өчен жәлеп ителә торган башка затлар турында мәгълүмат бирергә тиеш.

46. Контроль орган «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 34 статьясы нигезендә, махсус белемнәре һәм күнекмәләре булган, контроль органнарга ярдәм итү өчен кирәкле, шул исәптән техник чаралар кулланганда, аерым контроль гамәлләр башкару өчен белгечләренә жәлеп итәргә мөмкин.

47. Әгәр контроль чарасын үткәргү, контрольлек итүче затның урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольлек итүче зат булмавына бәйлә рәвештә яисә контрольлек итүче затның эшчәнлегенә фактта башкарылмавына бәйлә рәвештә, яисә контроль чарасын үткәргү яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән башка гамәлләре (гамәл кылмаулары) белән бәйлә рәвештә, инспектор сәбәпләрен күрсәтеп, контроль чарасын үткәргү мөмкинлегә турында акт төзи һәм контрольдә тотылуы затка контроль чарасын үткәргү мөмкинлегә турында хәбәр итә., «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган. Бу очракта инспектор әлеге контроль чарасы кысаларында контроль чара үткәргү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

48. Контроль чаралар үткәргәндә һәм контроль гамәлләр кылганда, алар контрольдә тотылуы зат яисә аның вәкиле барында үткәрелергә тиеш, контрольлек итүче затның яисә аның вәкиленә булуы мәжбүри, контроль чаралар үткәрдән, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне таләп итми торган контроль гамәлләр кылудан тыш.

Контрольлек итүче зат яисә аның вәкиле булмаган очракта, контрольлек итүче зат тарафыннан контроль чараны үткәргәндә булу мөмкинлегә булмау турында мәгълүмат бирү, контроль гамәлләр кылыла, әгәр контроль чараны уздырганда мәжбүри таләпләренә үтәлешен бәяләү контрольлек итүче зат катнашыннан башка үткәрелергә мөмкин булса, ә контрольлек итүче затка тиешле рәвештә контроль чара үткәргү турында хәбәр ителергә мөмкин.

49. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин, килеп туган очрактар контроль органына контроль чара үткэргэндэ булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуңа бәйлә рәвештә контроль чараны үткөрү индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәжәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка контроль органы тарафыннан күчерелә.

50. Контроль чара, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 16.04.20021 ел, № 604 карары белән расланган ЕРКИНМНЫ Формалаштыру һәм алып бару кагыйдәләре нигезендә, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына (алга таба – ЕРКИНМ) белешмәләр керткәннән соң башланырга мөмкин.

51. ЕРКИНМГА кертелмәгән контроль чарасын үткөрү Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозу булып тора һәм юкка чыгарылырга тиеш, шул исәптән мондый чара нәтижәләре гамәлдә түгел дип таныла.

52. Контроль чаралар, үзара бәйләнешсез контроль чаралардан тыш, планлы һәм планнан тыш нигездә үткәрелергә мөмкин.

53. Планлы контроль чаралары контроль органы тарафыннан төзелә һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планлы тикшерү чараларын үткөрүнең еллык планы нигезендә инспекторлар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

54. Планлы тикшерү чараларын үткөрү планы «чираттагы календарь елына планлы контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру тәртибе турында» 31.12.202020 ел, № 2428 Россия Федерациясе Хөкүмәте карары нигезендә, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзгәртелгән исәпкә алып эшләнә.

55. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда планлы контроль чаралар булып тора:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү.

56. Планлы тикшерү чараларын үткөрү ешлыгы категориягә кертелгән контроль объектлары өчен билгеләнә:

- бик югары куркынычын, ким дигәндә, бер ел;
- югары куркынычын, - кимендә 2 ел;
- шактый хәтәр, - кимендә 3 ел;
- уртача риск, - кимендә 4 ел;
- уртача хәвеф-хәтәр, - кимендә 5 ел

Түбән риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы тикшерү чаралары үткәрелми.

57. Контроль чаралар үткөрү өчен нигез булырга мөмкин:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткөрү планына кертелгән контроль чаралар үткөрү сроктары житү;

3) Россия Федерациясе Президенты күрсәтмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольләнүче затларга карата контроль чаралар үткөрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандар хокукларының һәм ирекләренә үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

5) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында контроль органы карарын үтәү срогы чыгу-95 248-ФЗ номерлы Федераль законның 1 өлешендә билгеләнгән очракларда;

58. Планнан тыш тикшерү чарасы төрән үткөрү һәм сайлап алу турында Карар кабул иткәндә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү максатларында контроль орган тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу куркынычының түбәндәге Индикаторлары билгеләнә:

1) юридик зат, шәхси эшмәкәр куллана торган жир кишәрлегенә юридик зат, шәхси эшмәкәр белән үзара бәйләнешсез эшләүне контрольдә тоту чараларын үткөрү нәтижәсендә билгеләнгән мәйданның, күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән жир кишәрлеге мәйданының туры килмәве;

2) күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлеге чигенә урнашу урынына карата юридик зат, шәхси эшмәкәр белән үзара бәйләнешсез хезмәттәшлек итүне контрольдә тоту буенча чаралар үткөрү нәтижәсендә билгеләнгән жир кишәрлеге чигенә характерлы ноктасының урнашу урынын жир кишәрлекләре чикләренә координат нокталарын билгеләү төгәллегенә әһәмиятеннән артып киткән зурлыкка кире кагу, Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгының 2016 елның 1 мартындагы 90 номерлы «жир кишәрлеге чикләренә характерлы нокталарының координаталарын билгеләү төгәллегенә һәм методларына, жир кишәрлегендә төзеләп бетмәгән төзелеш объектының контурасы, корылмасы яки объекты контурасының характерлы нокталарының координаталарын билгеләү төгәллегенә һәм методларына, шулай ук бина, корылма һәм бина мәйданын билгеләүгә карата таләпләрне раслау турында» боерыгы белән билгеләнгән;

3) юридик затның, шәхси эшмәкәрнең юридик зат, шәхси эшмәкәр белән үзара бәйләнешсез, максатчан билгеләнеше буенча чаралар үткөрү нәтижәсендә ачыкланган жир кишәрлегеннән файдалануы, аның теге яки бу жир категориясенә һәм (яки) рөхсәт ителгән жир кишәрлегеннән файдалануы турында белешмәләр Күчәмсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган.

4) торак яки башка төзелеш өчен билгеләнгән жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектлары төзелешенә бәйлә төзелеш эшләре алып бару, юридик зат, шәхси эшмәкәр белән үзара бәйләнешсез эш алып бару буенча чаралар үткөрү нәтижәләре буенча ачыкланган капитал төзелеш объектларының булмавы, әгәр мондый жир участогыннан билгеләнгән вакыт эчендә файдалану бурычы Федераль закон белән каралган булса.

59. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын ачыклау тәртибе контроль объектлары турында мәгълүматларны жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алуны үз эченә ала.

Контроль орган Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, теләсә нинди чыганақлардан алынған, аларның дәрәсләген тәмин итә торған, шул исәптән профилактик чаралар, контроль (күзәтчелек) чаралары уздыру барышында алынған белешмәләр куллана.

дәүләт органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның ведомствоара мәғлүмати хезмәттәшлек кысаларында тапшырылуы Россия Федерациясенәң норматив хокукый актларында каралған хисаплылыктан, контрольлек итүче затларның, башка гражданның һәм оешмаларның мәрәжәгәтләрәнән, массакуләм мәғлүмат чараларының хәбәрләрәнән, шулай ук мәғлүмат ресурсларында булған белешмәләр, шул исәптән маркировканы, күзәтүне, исәпкә алуны, автомат рәвештә мәғлүматны теркәүне тәмин итә торған белешмәләрдән һәм контроль объектлары турында башка белешмәләр алына.

60. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәнән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлегә чара мондый килешүдән соң үткәрелә.

61. Планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү турындагы карарга кул куелған көнне, аны килештерү максатларында, контроль орган прокуратура органына планнан тыш тикшерү чарасы турында белешмәләре, планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү турындагы карарның һәм аны үткәрү өчен нигез булған документларның күчермәләрен кушып жиберә.

62. Әгәр планнан тыш тикшерү чарасын үткәрүгә нигез булып закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зыян китерүнең турыдан-туры янавы турында белешмәләр торса, контроль орган, аны булдырмау һәм бетерү буенча кичектергесез чаралар күрү өчен, планнан тыш тикшерү чарасын үткәрүгә кичекмәстән (тиешле белешмәләр алганнан соң егерме дүрт сәгать эчендә), әлегә Нигезләмәнең 41 пунктында каралған документларны шул ук вакытта жиберү юлы белән, бу хакта прокуратура органына хәбәр итеп, планнан тыш тикшерү чарасын үткәрүгә керешә.

62. Контроль чара үткәргәндә, контрольлек итүче зат (аның вәкиле) белән контрольлек итүче зат, контрольлек итүче затка (аның вәкиленә) инспектор, шул исәптән инспекторлар төркеме житәкчесе белән үзара бәйләнешне күздә тотат торған тикшерү чарасын уздырганда, печать белән таныкланған кәгазь күчермәсе яисә квалификацияле электрон имза белән имзаланған электрон документ рәвешендә контроль чараны үткәрү турында карар, шулай ук ЕРКИНМДАГЫ контроль чараның исәп номеры хәбәр ителә.

63. Контроль чаралар, контроль чаралардан тыш, үзара бәйләнешсез, бары тик инспектор һәм тикшерү чарасын үткәрүгә жәлеп ителә торған затлар тарафыннан түбәндәге Контроль гамәлләр башкару юлы белән генә үткәрелергә мөмкин:

- 1) карау;
- 2) Сораштыру;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) документлар таләп итү.

51. Күчмә тикшерү, инспекция визиты, рейд тикшерүе, күчмә тикшерү үткәргәндә инспектор тарафыннан контроль чара үткәрү турындагы карарда күрсәтелгән тикшерү кәгазьләре тутырылырга һәм көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән таныкланырга тиеш.

64. Инспектор һәм контрольдә тотучы затның сайлап алу контролен үткәрү кысаларында турыдан-туры шәхси хезмәттәшлеге срогы бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

65. Тикшерү чарасын үткәрү вакыты, экспертизаларны яки сынауларны гамәлгә ашыру срогы контроль чарасын үткәрү срогыннан артып киткән очракта, экспертизаларны яки сынауларны гамәлгә ашыру срогыннан артып киткән очракта, инспекторның дәлилләнгән күрсәтмәсе нигезендә контроль органының вәкаләтле вазыйфай заты тарафыннан туктатылырга мөмкин. Экспертизаларны яки сынауларны гамәлгә ашыру срогы экспертизаларга яки сынауларга карата кабул ителгән тиешле хокукый актлар белән билгеләнә.

66. Сайлап алу контроле «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 69 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

67. Сайлап алу контроле барышында түбәндәге Контроль гамәлләр кылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) язма аңлатма алу;
- 3) документлар таләп итү.

Планнан тыш сайлап алу контроле бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны гамәлгә ашыру очракларыннан тыш, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-6 пунктлары һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

68. Инспекция визиты «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 70 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Инспекция визиты барышында түбәндәге Контроль гамәлләр кылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) Сораштыру;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкилләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яисә контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны таләп итү.

Планнан тыш инспекция визиты бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткәрү очракларыннан тыш, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-6 пунктлары һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә нигезендә үткәрелергә мөмкин.

69. Рейд тикшерүе «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 71 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Рейд барышында түбәндәге Контроль гамәлләр булырга мөмкин:

- 1) карау;

- 2) Сораштыру;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) документлар таләп итү.

Рейд тикшерүе бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин, аны үткәру очракларыннан тыш, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.202020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенәң 3-6 пунктлары һәм 66 статьясындагы 12 өлешә нигезендә үткәрелергә мөмкин.

Рейд барышында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, инспектор (инспекторлар) урында тәртип бозуга юл куйган һәр контрольләнуңе затка карата акт тәзи, контрольнең барлык нәтижәләренә карата мәгълүматны үз эченә алган аерым акт рәсмиләштерелми.

70. Документар тикшерү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.202020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 72 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Документар тикшерү барышында түбәндәге Контроль гамәлләр кылылырга мөмкин:

- 1) язмача аңлатмалар алу;
- 2) документлар таләп итү.

Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килешмичә үткәрелә (муниципаль контрольнең әлеге төренә гамәлгә ашырганда бәяләү һәм рисклар белән идарә итү системасы кулланылмаса, планнан тыш барлык контроль (күзәтчелек) чаралары Прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин).

71. Күчмә тикшерү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында " 31.07.202020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 73 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Күчмә тикшерү барышында түбәндәге Контроль гамәлләр кылырга мөмкин:

- 1) карау;
- 2) тикшерү;
- 3) сораштыру;
- 4) язма аңлатма алу;
- 5) документлар таләп итү.

Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп, аны үткәру очракларыннан тыш, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.202020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенәң 3-6 пунктлары һәм 66 статьясындагы 12 өлешә нигезендә үткәрелергә мөмкин.

Күчмә тикшерүне үткәру вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында үзара йогынты ясауның гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен унбиш сәгатьтән артмаска тиеш (күчмә тикшерүдән тыш), тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга килеп житүгә нигез була.

микропредприятиеләр кырык сәгатьтән артык дәвам итә алмый". Россия Федерациясенәң берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәру вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

72. Мәжбүри таләпләрнең (иминлек мониторингы) үтәлешен күзәтү контрольлек итүче зат белән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 74 статьясында билгеләнгән тәртиптә үзара бәйләнешсез үткәрелә.

Мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәтү барышында ачыкланган зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләр «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 60 статьясы нигезендә карарлар кабул итү өчен контроль органның вәкаләтле вазыйфай затына жиберелә.

73. Күчмә тикшерү контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсез һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 75 статьясында билгеләнгән тәртиптә аны хәбәр итмичә үткәрелә.

Күчмә тикшерү барышында инспектор житештерү объектларын карарга мөмкин.

Бер объектны (бер-берсенә якин урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерү уздыру вакыты бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

74. Тикшерелүче затның дәүләт контроле (күзәтчелеге) яисә муниципаль контроль кысаларында үзара бәйләнешне гамәлгә ашыру ризалыгы булганда, тикшерү акты, әлеге акты төзегән затның житәкчесенә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин. Шул ук вакытта әлеге акты төзегән затның көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән имзаланган электрон документ формасында тикшерелә торган затка әлеге документны алуны раслауны тәэмин итүче ысул белән жиберелгән акт тикшерелүче зат тарафыннан алынган дип санала.

75. Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткәрү һәм әлеге максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат тикшерү чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль (күзәтчелек) чарасы кысаларында үткәрелә торган контроль эш нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

Фотога төшерү, аудио - һәм видеоязма үткәрү нәтижәләре тикшерү чарасы актына кушымта булып тора.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилларен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

76. Планлы (рейд) тикшерүләр, махсус сакланыла торган табигать территорияләрен, урман кишәрлекләрен, аучылык жирләрен, жир кишәрлекләрен, сулыклар акваторияләрен тикшерү, планлы (рейд) биремнәр нигезендә палатаның вәкаләтле вазыйфай затлары тарафыннан үткәрелә. Мондый биремнәрне рәсмиләштерү һәм карап тоту тәртибе һәм планлы (рейд) тикшерүләр нәтижәләрен рәсмиләштерү тәртибе дәүләт контроленең (күзәтчелегенен) тиешле өлкәләрендә норматив-хокукий жайга салуны гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органны, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органны, шулай ук жирле үзидарә органны тарафыннан билгеләнә.



Планлы (рейд) тикшерүләр конкрет юридик затка, шәхси эшқуарга карата үткәрелергә мөмкин түгел һәм үзе тарафыннан тикшерүне алыштырырга тиеш түгел.

III. «Менделеевск» алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территориясендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру үзенчәлекләре

77. Оештыру һәм гамәлгә ашыру "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм "дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшқуарларның хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон белән жайга салына торган дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләре, дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашыру үзенчәлекләрен исәпкә алып, алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территориясендә гамәлгә ашырыла.

#### IV. Контроль чара нәтижәләре

78. Контрольлек чарасы нәтижәләре булып контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яисә) контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенен 2 пункттында каралган чараларны куллану тора.

79. Тикшерү чарасы тәмамланганнан соң, контроль чаралар акты төзелә (алга таба – акт). Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди таләп бозылуы күрсәтелә.

ул норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнгән. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар, шул исәптән контроль чараны үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

80. Актны рәсмиләштерү, мондый чара тәмамланганнан соң, тикшерү чарасын үткәрү урынында башкарыла, моннан тыш, әгәр тикшерү чарасы нәтижәләре буенча акт төзү аны үткәрү урынында, сынаулар (үрнәкләр), сынау яки экспертиза ясау аркасында мөмкин булмаса.

81. Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты ЕРКНМ ярдәмендә прокуратура органнарына турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жиберелә.

82. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль органы, шулай ук контроль чаралар үткәрүгә жәлеп ителә торган белгечләр, экспертлар тарафыннан рәсмиләштерелә торган документлар электрон документ рәвешендә төзелә һәм көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзалана.

83. Контроль чара үткөргөндө контрольлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозу очрактары ачыкланган очракта, контроль органга бурычлы:

1) контроль чарасы акты рәсмиләштерелгәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү һәм (яки) законда саклана торган кыйммәтлөргә зыян китерүне (зыянны) булдырмау буенча чаралар үткөрү турында, шулай ук контроль рәвешендә федераль законда каралган башка чараларны күрсәтү турында күрсәтмә бирергә;

2) кешеләрнең гомере, сәламәтлеге һәм әйләнә-тирә мохит өчен куркыныч тудыра торган продукцияне (товарларны) мәжбүри рәвештә тартып алу, биналар, корылмалар, Корылмалар, Корылмалар, жиһазлар, транспорт чаралары һәм башка шундый объектлардан файдалануны (файдалануны) тыю турында һәм халыкка житкерү турында таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә;, контроль (күзәтчелек) чараларын үткөргөндә гражданның, контроль объектына ия һәм (яки) аннан файдаланучы оешмаларның эшчәнлеге, алар тарафыннан житештерелә торган биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, корылмаларны, бүлмәләрне, жайланмаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләү (файдалану), алар тарафыннан башкарыла торган һәм сатыла торган товарлар, эшләр һәм (яки) аларны куллану (файдалану), шулай ук аларны куллану (куллану) турында теләсә нинди үтемле ысул белән, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлөргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыралар, мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә яисә булган очракта дәүләт органына жибәрергә.

гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча тиешле чаралар күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлөргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлөргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карарга.

VI башлыгы. Тикшерү органнары карарларына, аларның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

84. Аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирү хокукына ия:

1) контроль объектларын куркынычлык категорияләренә кертү турында карарлар;

2) тикшерү чараларын планлы тикшерү чараларын үткөрү планына кертү турында карарлар;

3) тикшерү чаралары нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар, шул исәптән әлеге карарларны үтәү сроклары өлешендә;

4) контроль органнарының бүтән карарлары, аларның вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмаулары).

85. Контроль органы карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять белдерелгәннән соң гына (әлеге Нигезләмәдә муниципаль контрольнең тиешле төрен гамәлгә ашырганда шикаятьләр бирүнең судка кадәр тәртибе кулланылмавы билгеләнгән очрақлардан тыш), эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган гражданның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаять бирү очрақларыннан тыш мөмкин.

86. Шикаять контрольлек итүче зат тарафыннан дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) контрольдә тотылучы затларның шәхси кабинетлары аша яисә почта аша (кәгазьдә жибәрелгән очрақта) жибәрелә. Гражданның шикаятьләрен электрон документ формасында тапшырганда, ул гади электрон имза белән яки квалификацияле электрон култамга белән кул куелырга тиеш. Шикаять тапшырганда оешма тарафыннан электрон документ формасында ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

87. Контроль органың карарына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять контрольлек итүче зат үз хокукларының бозылуы турында белгән яисә белгәннән соң утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

88. Контроль органы күрсәтмәсенә шикаять контрольлек итүче зат тарафыннан күрсәтмә алынганнан соң ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

89. Шикаять бирү срогының нигезле сәбәпләре аркасында шикаять биргән зат үтенечнамәсе буенча әлеге срок контроль орган тарафыннан торгызылырга мөмкин.

90. Шикаятьне биргән зат шикаять буенча карар кабул ителгәнче аны тулысынча яисә өлешчә чакыртып ала. Шуң ук вакытта шикаятьне шуң ук нигезләр буенча кабат жибәрү рөхсәт ителми.

91. Шикаятьтә контроль органың шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында үтенечнамә булырга мөмкин.

92. Шикаятьне теркәгәннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча контроль орган карар кабул итә:

1) контроль органың шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органың шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Карар турында мәгълүмат шикаять биргән затка карар кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә жибәрелә.

93. Контроль орган шикаять алынганнан соң биш эш көне эчендә шикаятьне караудан баш тарту турында Карар кабул итә:

1) шикаятьне бирү срогы чыкканнан соң бирелгән һәм аны торгызу яисә шикаять бирү вакытының юкка чыгуын торгызу турында үтенечнамәләр юк;

2) шикаять буенча карар кабул ителгәнче, контрольдә тотучы заттан, аны биргән заттан шикаятьне кире алу турында гариза килде;

3) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

4) элегрәк шикаятьне карауга вәкаләтле органга шуң ук контрольдә тотучы заттан шуң ук нигезләр буенча башка шикаять бирелгән иде;

5) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 40 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләрендә билгеләнгән таләпләр бозылган.

94. Шикаять контроль орган тарафыннан аны теркәгән көннән алып егерме эш көненнән дә артмаган вакыт эчендә каралырга тиеш.

95. Контроль орган шикаятъне караганда контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаятъ бирүнең мәгълүмати системасын куллана.

96. Контроль орган контрольлек итүче заттан шикаятъ биргән, өстәмә мәгълүмат һәм шикаятъ предметына караган документлар соратып алырга хокуклы. Контрольдә тотучы зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны соратып алу җибәргәннән соң биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы. Шикаятъне карау срогы дәвамында шикаятъ предметына керә торган өстәмә мәгълүмат һәм документлар тапшыру турындагы гарызнамә җибәргәннән соң, вәкаләтле орган тарафыннан аларны алган мизгелгә кадәр, ләкин запрос җибәргәннән соң биш эш көненнән дә артмаска тиеш. Контрольдә тотучы заттан шикаятъ предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документлар алынмау шикаятъне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

Шикаятъ биргән контрольдә тотучы заттан дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары яки аларга буйсынган оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

97. Шикаятъне карау нәтиҗәләре буенча контроль орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- 1) шикаятъне канәгатьләндерми калдыра;
- 2) контроль органы карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) контроль органы карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) контроль органнарның вазыйфай затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) законсыз дип таний һәм асылда, шул исәптән кирәк булганда билгеле бер гамәлләр башкару турында Карар Чыгара.

98. Кабул ителгән карарның нигезләнеше, аны үтәү вакыты һәм тәртибе булган контроль органы карары дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) яки почта аша (кәгаздә рәсмиләштерелгән очракта) контрольдә тотучы затларның шәхси кабинетлары аша кабул ителгән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

99. Әлеге Нигезләмә «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендә Менделеевск муниципаль районы муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында [www.mendeleevsk.ru](http://www.mendeleevsk.ru) урнаштырыла, <https://mendeleevsk.tatarstan.ru/munitsipalniy-kontrol.htm>, шулай ук Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> урнаштырыла

## Муниципаль контрольне гамэлгэ ашыру нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре исемлеге

Күрсәткечләр:

1. еллык күрсәткеч: муниципаль контрольне гамэлгэ ашырганда профилактик чаралар санының алдагы елга үсеше- %.

$$V = A / B \times 100 \%$$

- Агымдагы елда үткәрелгән профилактик чараларның саны;

- Алдагы елда үткәрелгән профилактик чаралар саны.

1. *еллык күрсәткеч:* төзекләндерү кагыйдәләрен бозганда юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү фактларын киметү, %;

$$V = (A / B - A1 / B1) \times 100$$

Ә-узган ел төзелгән актлар (беркетмәләр) саны, бер.;

A1-агымдагы елда төзелгән актлар (беркетмәләр) саны, бер.;

B-узган ел үткәрелгән планлы рейд тикшерүләре (Системалы мониторинг) саны.;

B1-агымдагы елда үткәрелгән планлы рейд тикшерүләре (Системалы мониторинг) саны.

1. *квартал күрсәткече:* муниципаль районда контроль төрләренең гомуми саныннан чыгып, аларга карата административ регламентлар кабул ителгән муниципаль контроль төрләре өлеше -%.

$$V = A / B \times 100 \%$$

A – муниципаль контрольне гамэлгэ ашыру буенча кабул ителгән административ регламентлар саны;

B-муниципаль контрольнең расланган Төрләре.